

«بسم الله الرحمن الرحيم»

جامعه شناسی هنر و تبلیغات

مدرس : ناهید خوشنویس

دانشگاه جامع علمی کاربردی

واحد 5

پاییز 95

نقش و اهمیت تبلیغ در جامعه:

تبلیغ در مفهوم ساده آن یعنی جهت دهی به افکار عمومی با قصد و نیت قبلی به سمت و سوی خاص به واسطه وسایل مختلف تبلیغاتی مانند رسانه های جمیعی. از همان ابتدای خلقت و اولین تبادل لبخندهای آدم و حوا و القایات شیطان به آنها برای ترغیب وی به خوردن میوه ممنوع در بهشت و حک اولین تصاویر و نقوش و خطوط بردیوارهای غارها همچنین سنگ نبیتهای، ترانهای مشهور تاریخی، سخنرانیها و بسیاری از نمونه های ارتباطی این دست همه به نوعی تجلی و تحریک تبلیغی بوده است.

تبلیغات از شنیدن لالایی در گهواره تا نقش عبارات ستایش آمیز و تصاویر زیبا بر سنگ قبر همراه انسان است. تبلیغات در مفهوم امروزی و بین المللی آن در مفهوم پیام رسانی به وجهی گسترده و خاص) آنچنانکه مقبول طبع مخاطب یا مخاطبان قرار گیرد و یا آنان را با مبلغ همراه یا همنوا سازد (عمدتاً محصول قرن هجدهم و نوزدهم بویژه سده بیستم است.

در واقع اگر در تاریخ ملل و اقوام، در سیر تاریخی جهانی و اخلاق تبلیغ در مفهوم رساندن یک پیام آیینی، فکری، فلسفی و یا اخلاقی به وجهی شفاف بود و در موارد زیادی آگاه ساختن و روشن کردن و آموزش را به عنوان وظیفهای پیش رو داشت در سه قرن اخیر مفهومی بسیار گسترده و اغلب سخت خود خواهانه و سودجویانه همراه با شگردها و ترفندهای حقیقت نمایی و آرایش و پیرایش تبلیغاتی که فرسنگها با مفهوم راهنمایی و ارشاد فاصله داشته و دارد و اگر نگوییم که عمدتاً در مقابل مصالح اعتلاج‌جویانه انسانها قرار گرفته و میگیرد پیدا کرده است.

فعالیت های تبلیغاتی با رویکرد اطلاع رسانی و افزایش آگاهی های عمومی نسبت به برنامه ها، اقدامات و فعالیت های سازمان ها و دستگاه ها در زمرة یکی از گسترده ترین وظایف و مسئولیت های روابط عمومی ها قرار دارد تا جایی که بسیاری، فعالیت های تبلیغاتی را با روابط عمومی یکسان می دانند و در گذشته نیز بسیاری از واحدهای روابط عمومی با عنوان اداره روابط عمومی و تبلیغات نامگذاری می شده است.

تاریخچه تبلیغات

سابقه تبلیغات به زمان های گذشته برمی گردد .مثلاً باستان شناسان، از میان ویرانه های بابل لوحه هایی یافته اند که از تبلیغات حکایت می کند .این لوحه ها که متعلق به سه هزار سال پیش از میلاد است، تبلیغی در مورد نوعی پمادروغنی و همچنین تعریف از کسی است که در دوختن کفش مهارت داشته است و یا در سرزمهین های اطراف مدیترانه، آثاری یافته اند که مؤید تبلیغات برای تماشای جنگ گلادیاتورها و با تبلیغ در مورد ابزار برای فنیقی ها و یا حتی تشویق مردم برای رأی دادن به یک سیاستمدار بوده است .در کشور ما نیز، فروشنده‌گان دوره گرد، جارچی ها مزیت های کالای فروشنده‌گان را با صدای بلند در کوچ هها تبلیغ می کردند . در قرن نوزدهم با رواج روزنامه، تبلیغات افزایش یافت اما تا سال 1840 تبلیغات جنبه محلی داشت، با گسترش راه آهن، تبلیغات از جنبه محلی فراتر رفت و در سطح کشورها مطرح شد .

بنابراین تبلیغ مقوله ای نیست که چندان جدید باشد و مربوط به سا لهای اخیر گردد بلکه ریشه در زندگی اجتماعی انسان ها دارد .سال 1450 یک تاریخ مهم در سابقه تبلیغات می باشد زیرا در این سال بود که گوتنبرگ، انجیل معروف خود را چاپ نمود و با روی کار آمدن صنعت چاپ، در واقع انقلاب عظیمی در تبلیغات ایجاد شد .

اگرچه پیشرفت صنعت چاپ ابتدا خیلی به کندی پیش می رفت ولی در عوض 300 سال در تمام اروپا مورد استفاده قرار گرفت .

تبلیغات در زمان قدیم در مقایسه با تبلیغات امروزی خیلی ساده بود، با وجود این هدف اساسی از آگهی همان بود که امروزه هم هست .اطلاع ما از تبلیغات در زمان های قدیم خیلی ناقص و مبهم است .

در نتیجه ای کاوش هائی که در کشورهای اطراف دریای مدیترانه به عمل آمده است مدارکی به دست آمده که نشان می دهد که روم یها و اجداد آنها از تبلیغات استفاده می کردند . قبل از ایجاد صنعت چاپ تبلیغات به سه صورت وجود داشت:

1-علایم تجاری :استاد کاران زمان های قدیم علامت مشخصی از خودشان بر روی محصولاتشان مانند کاسه و یا کوزه سفالی و غیره م یگذشتند مانند علائم تجاری که امروزه هم بر روی تولیدات دیده م یشود .

2-نشانها و تبلیغ روی دیوارها :جملاتی بر روی سنگ ها و دیوارهای جنب محلی که اجناس به فروش می رسید نوشته می شد و از جنس مورد نظر تمجید و تحسین می نمودند مانند تبلیغات روی دیوارها و تابلوهای امروزی مغاز هها .

3-جارچیان شهر :در یونان در عصر طلائی، جارچی های عمومی وظیفه مهمی را انجام م یدادند و افرادی بودند که وظیفه شان این بود که در شهر بگردند و اخبار مهم و وقایع مورد علاقه مردم را انتشار دهند و از این بابت حقوق می گرفتند .در انگلستان و فرانسه این جارچ یها حتی اتحادی های تشکیل دادند .

این سه نوع وسیله تبلیغ هنوز وجود دارد و هنوز سهم بزرگی در تبلیغات و ایجاد ارتباط بین مردم دارند .

اولین آگهی چاپ شده به زبان انگلیسی در سال 1478 ظاهر گردید، در اواسط قرن هفدهم روزنامه بوجود آمد. در انگلستان در آن زمان منتشر شد (Mercuries). نشریه ای هفتگی به نام مرکوریز روزنامه بوستون نیوزلتر اولین روزنامهای بود که در آمریکا منتشر شد و اولین شماره آن در 24 آوریل 1704 منتشر شد. در سال 1840 تقریباً 1200 روزنامه و مجله در آمریکا منتشر می‌شد. در سال 1914 قریب به 15 هزار روزنامه و مجله در آمریکا منتشر می‌گردید.

اولین پیام رادیوئی بوسیله مارکنی در سال 1895 فرستاده شد. اولین ایستگاه رادیوئی به نام کاکا در ایالت پنسیلوانیا ایجاد شد. تلویزیون از سال 1945 پس از جنگ جهانی دوم بوجود آمد.

به طور خلاصه تاریخ تبلیغات در جهان را به سه برهه طولانی می‌توان تقسیم کرد:

1- دوران ماقبل بازاریابی : از زمان آغاز مبادله کالا بین افراد از دوران ماقبل تاریخ تا اواسط قرن هیجدهم.

2- دوران ارتباط انبوه : از سال 1700 تا دهه های اول قرن بیستم.

3- دوران پژوهش : در خلال پنجاه سال گذشته کارشناسان تبلیغ به شکل نظاممند تکنیک‌های شناسائی را بهبودبخشیده و مورد استفاده قرار م یدهند.

اما در ایران خودمان نخستین وسائل آگهی رسانی، نصب تابلو و جارچی‌ها بوده است و استفاده از آگهی در ایران به ادوار باستانی باز م یگردد. در عهد قاجار آگهی حداقل سه نام داشته است. ابتدا اعلامنامه یا اشتهرانمه که قبول عام نیافته است و سپس اعلان که به دنبال تشکیل فرهنگستان واژه آگاهی جایگزین اعلان شد. لازم به ذکر است که نخستین آگهی در مطبوعات ایران در زمان ناصرالدین شاه چاپ گردید.

تعريف تبلیغ

هر اصطلاحی دارای معانی متفاوتی است یکی معنی لغوی و دیگری معنی اصطلاحی آن. تبلیغ هم دارای معانی متفاوتی است.

«رساندن، بیان کردن و ابلاغ کردن است «از نظر لغوی به معنی

«چیزی، کسی، اندیشه و عملی را به وسیله رسان های به دیگران شناساندن»

«تبلیغ یا پروپاگاندا به معنای پخش کردن و شناساندن اخذ گردیده»

ساده‌ترین تعریف از تبلیغ از دکتر دانیل استاریچ ارایه شده است وی که معتقد است: «آگهی نمایشی است که به وسیله یک شخص یا یک مؤسسه معین انتشار می‌یابد و هدف آن نفوذ در عقاید و اعمال مردم است.»

در تعریف دیگر، "تبلیغ بعنوان روش یا روش‌های بهم پیوسته) در قالب یک مجموعه (برای بسیج و جهت دادن نیروهای اجتماعی و فردی از طریق نفوذ در شخصیت، افکار و عقاید و احساسات آنها جهت رسیدن به یک هدف مشخص است که این هدف ممکن است سیاسی، نظامی، فرهنگی و ...مشروع و نامشروع باشد".

برخی از تحلیل گران تبلیغ را نوعی کار آموزشی می‌دانند و این نوع را بهترین روش تبلیغ بر شمرده اند اگر چه ماهیت تبلیغ با آموزش تفاوت روش دارد. ولی بسیاری بر این عقیده اند که تبلیغات و آموزش در تعامل با

همدیگر معنا دارند که تعریف ذیل معطوف به این موضوع است": تبلیغ در بهترین و اصول یترین شکل آن یک فعالیت آموزشی است که به منظور نشر دانش و آگاهی های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و نشر ارزش ها و سجایای اخلاقی صورت می گیرد. در تبلیغات گذشته از انتقال پیام از پیام دهنده به پیام گیرنده که در حقیقت یک حرکت آموزشی وجود دارد، مسأله تعمیق پیام در جامعه پیام گیرنده‌گان و در نتیجه بسیج افکار عمومی نیز مطرح است که تحت عنوان "تنفیذ" مورد دقت قرار خواهد گرفت.

"تونیس" تبلیغات را تلاشی برای اشاعه افکار فاقد حقیقت و دقت می داند.

را پخش یا تحریک و یا ب ه حرکت و اداشتن اندیشه های (Propaganda) بعضی ها منظور از تبلیغ با پروپاگاندا ویژه می دانند. آنان بر این باورند که پروپاگاندا به معنی دروغ، تحریف، فریب، جنگ روانی و شستشوی مغزی به کار می رود و هویت یک پیام به عنوان پروپاگاندا، از معنای منفی و نادرست آن شناسایی می شود.

"گارت .اس .جاوت " و " ویکتوریا ادرس " با چنین دیدگاهی، تبلیغ را به پنج نوع تقسیم می کنند.

- **1-تبلیغ آشوب آفرین یا هیجانی**: در این نوع تبلیغ سعی می شود مخاطب به سوی اهداف معین هدایت شود.

2-تبلیغ وحدت بخش: در این نوع تبلیغ تلاش منبع در راستای منفعل کردن مخاطب است.

3-تبلیغ سفید: در این نوع تبلیغ علی رغم اینکه منبع مشخص است و اطلاعات پیام ارسالی از طرف او صحت دارد، تلاش منبع ایجاد اعتبار در نزد مخاطب است.

4-تبلیغ خاکستری: در این تبلیغ ممکن است منبع مشخص و یا نامشخص باشد و احتمال دارد اطلاعات پیام نیز درست و یا نادرست باشد.

5-تبلیغ سیاه: در این نوع تبلیغ، اطلاعات پیام نادرست و ساختگی بوده و هدف منبع نیرنگ آمیز است. اگر در هر یک از انواع تبلیغات دقت کنیم، در می یابیم که مهم ترین ویژگی آنها نادیده انگاشتن نقش مخاطب است. همچنین بعضی ها معتقدند که در تبلیغ سعی می شود اراده مردم، تفکر، نگرش و جهان بینی آنان به سوی عوامل تبلیغ جلب شود؛ یعنی مبلغ به جای مخاطب خود فکر می کند و عقاید خود را به آنان تحمیل می کند.

"

ژان ماری دمناج " پنج قاعده را برای تبلیغات بر می شمارد:

1. بیان هر چه ساده تر عقاید، 2. دستکاری اطلاعات، 3. تأکید مکرر بر موضوعات بنیادی و اصلی 4. توجه به مخاطبان مطلوب و 5. القای وجود اتفاق نظرها
- "گوبلز" با مطرح کردن تبلیغات اعلام می کند هر نوع ابزاری که به هدف تسلط بر توده ها کمک می کند خوب است.

تبلیغات را می توان ، این گونه تعریف کرد:

کورت لوین تبلیغ را چنین تعریف می کند :تبلیغ به عنوان صفت شاخص تمدن معاصر شیوه های است علمی که در آن از طریق عمل مداوم کاربرد عقلانی و منظم وسایلی خاص) وسایل ارتباط جمعی (در صدد جلب تودهها به سوی اندیشه یا آیینی بر میآیند و می کوشند تا آنان را به هدف خاصی متعهد سازند .تبلیغ دادن آگاه یهای خاص و اعمال نظر در جهت دهی به افکار عمومی است با استفاده از وسایلی مانند زبان خط و تصویر و نمایش. ترومن تبلیغ را اینگونه تعریف می کند :تبلیغ عبارت است از هر کوششی که از طریق دس تکاری در کلمات و یا جایگزینی آنان جهت کنترل طرز تلقیها و در نتیجه رفتار شماری از افراد در مورد موضوع مورد بحث و اختلاف نظر انجام دهد.

ласول تبلیغ را اینگونه تعریف می کند :تبلیغ در گسترده ترین معانی آن فن تاثیرگذاری بر عمل انسانی از طریق دست کاری و تغییر مظاهر فکری است.

آنچه از تعاریف بر می آید این است که میان معنی لغوی تبلیغ و اصطلاحی آن تفاوت زیادی وجود دارد تبلیغ در اصطلاح کلیه رو شها و شیوه های خاص است که از طریق آن مبلغ و یا فرستنده پیام اقدام به کنترل، تاثیرگذاری بر روی افکار عقاید و نگرش ها، همچنین الگوهای ذهنی به جهت ایجاد تغییر یا حفظ الگوی رفتار خاص مورد است «. هدف جلب حمایت، ایجاد انقیاد و کوشش در بسیج دیگران « نظر می کند به عبارت دیگر در تعریف اجمالی تبلیغات با عمدۀ کردن تاثیر اجتماعی آن می توان افرود :تبلیغات دادن آگاهی های خاص و اعمال نظر در جهت دهی به افکار عمومی است با استفاده از وسایلی مانند زبان، خط و تصویر .این آگاهی بخشی وجهت دهی از سوی تبلیغات می تواند درست و دقیق و شفاف باشد و با افروden به اطلاعات و معلومات به اعتلای ذهنی و فکری انسانها کمک کند و بر عکس می تواند نادرست و مبهم و آمیخته ای از حقیقت و مجاز یا حتی اساساً دروغین و غرض آلود باشد و نقشی ویرانگر و زبونی بخش ایفا نماید.

و از نظر هدف نهایی می توان تبلیغات را اینگونه تعریف کرد :اعمال نظریات یا اعلان اطلاعات خاص به منظور کسب آراء یا تمایلات مطلوب.

تبلیغ در سالم ترین، طبیعترین و اصولیترین شکل آن، نوعی آموزش : « در کتاب مبانی تبلیغ چنین می خوانیم است که به منظور نشر دانش و آگاهی های سیاسی و اجتماعی و فرهنگی و نشر ارزش ها و سجایی اخلاقی صورت می گیرد.

انواع تبلیغ

تبلیغ در دنیای امروز در 4 نوع کلی تبلیغ بازرگانی، سیاسی، مردمی و آموزشی انجام میشود که به شرح مختصر آنها می پردازیم.

1. تبلیغات بازرگانی: کلیه فعالیت هایی است که به وسیله آن پیام های دیدنی و شنیدنی به اطلاع مخاطبان رسانیده می شود تا به وسیله نفوذ در آنها، مردم را وادار به خرید کالا و یا خدمات کرده و تمایل و علاقه آنها را نسبت به افکار، نظرات، اعتبار و اشخاص که مورد نظر است جلب نمائیم.

2. تبلیغات سیاسی: تبلیغ یا پروپاگاندا تلاشی است سنجیده و منظم برای شکل دادن به ادراک ها، ساختن یادستکاری کردن شناخت ها و هدایت رفتار برای دستیابی به یک پاسخ که خواسته موردنظر مبلغ را تقویت می کند.

اصطلاحاتی که به عنوان مترادف پروپاگاندا به کار می روند عبارتند از : دروغ، تحریف، فریب، دستکاری، جنگ روانی و شست و شوی مغزی.

3. تبلیغات مردمی: در جهانی که تبلیغات تجاری و پروپاگاندا هر روز و شب و در همه جا ما را احاطه کرده اند، چندان علمی و قابل قبول نباشد. در عصر تبلیغات لحظاتی یافت « بشر دوستانه » شاید نام بردن از نوعی تبلیغ با عنوان می شود که بی هیچ ادعایی و بی هیچ انتظار مادی برای موضوع، کالا یا ایده های تبلیغ کنیم و حتی ممکن است به عنوان مبلغ، خود را صاحب آگهی نیز بدانیم و هزین های هم با بت آن پردازیم بی آنکه به سود و منفعتی مادی در پایان کار بیندیشیم. تبلیغات مذهبی، کارهای عام المنفعه، تبلیغ برای جمع آوری اعنان یا ایجاد مدارس توسط اشخاص خیر و تبلیغ برای اهدای کلیه، خون و ...

4. تبلیغات آموزشی: به مجموع آگهی هایی اطلاق می شود که در پی رشد و ارتقاء دانش عمومی و اخلاقیات جامعه است. در این نوع آگهی، آگهی دهنده به دنبال سود نیست، البته ممکن است این ۱۵۷۵ افراد به دلیل آموزش یبودن آگهی از بعضی انتظارات خود از جمله افزایش دستمزد یا نرخ بالای پخش آن صرف نظر کنند. مانند آگهی های شرکت توانیر « بابا برقی » و یا « شرکت گاز » آقای ایمنی

انواع تبلیغات بر حسب هدف:

1- تبلیغات اطلاع دهنده.

2- تبلیغات متقدعد کننده

3- تبلیغات یادآوری

انواع تبلیغات) یک تقسیم‌بندی دیگر

(تبلیغ زیر آستانه حسی برای اولین بار توسط Subliminal Advertising: الف (تبلیغ زیر آستانه حسی به کار رفت که یکی از صاحبان سینما James Vicary « جیمز ویکاری » یک متخصص کارهای تبلیغاتی به نام پاپ کورن بخورید و « در آمریکا بود. جیمز ویکاری هنگام نمایش فیلم سینمایی اسپارتاكوس

در سالن سینما عبارت را با سرعت یک سه هزارم ثانیه، بدون اطلاع قبلی بینندگان روی پرده سینما انداخت . پس از آن « کوکا بنوشید تماشاگران در خلال فیلم تمایل زیادی به پاپ کورن و نوشابه کوکاکولا در خود احساس کردند.

18/57 درصد و فروش پاپ کورن را / 7 جیمز ویکاری بعد از این تبلیغ ادعا کرد که این تبلیغ فروش نوشابه را 1 درصد در سالن استراحت سینما افزایش داد.

ب (تبلیغ اعتباری : این نوع تبلیغ یا یک نوع موقعیت مناسب و یا یک اعتبار برای مؤسسه یا شرکت ایجاد میکند تا بدان وسیله جلب مؤسسات یا دولت را کرده و روابط عمومی شرکت را توسعه بخشد و یا آگهی دهنده با این کاربه دنبال ایجاد شهرت برای کالا و محصول خود است و به این ترتیب سعی دارد به تعداد مصرف کنندگان خود بیفزاید.

انواع تبلیغ از جنبه محتوا

1. تبلیغ تکراری : تبلیغ کنندگان، آگهی های خود را با کلمات و عبارات به کار رفته در آن بیش از آنچه که ضرورت دارد تکرار میکنند تا اثرگذاری آن مطمئن شوند.

2. تبلیغ روشن : تبلیغ روشن به شکلی منطقی مشخصات محصول را مطرح می کند و دلایل حاکی از برتری آن رامثلاً از نظر اقتصادی ارائه می دهد . در تبلیغ روشن بر مستقیم بودن آن باید توجه شود.

3. تبلیغ ظریف : در تبلیغ ظریف اطلاعات درباره کالا بطور مستقیم ارائه نم یشود . بلکه عمدتاً به شکلی غیرمستقیم، کالا در پیوند با آمال و آرزو های خریدار فرضی و شیوه زندگی مطلوب معرفی می شود.

4. تبلیغ ناپیدا : در این شیوه تبلیغی، پیام تبلیغاتی با ظاهری گول زننده و فربینده که متضاد معنای نهان آن است به مخاطب ابلاغ می شود.

مستدل خوانده م یشود، می توان « پیام تبلیغی « غیرمستدل و ، «تبلیغات 5. « تبلیغ مستدل و غیرمستدل :» معمولاً تبلیغاتی را در این دوره نشان داد که تماماً بر آمار و ارقام، واقعیت 1607 u ها و نظریات اقتصادی بنا شده باشد.

است، این نوع تبلیغات با قرار دادن « ایجاد انگیزش برای مخاطب 6. « تبلیغ فراآگاهی :» شگرد این شیوه تبلیغی اطلاعات در لای مطالب مهم، مغز را دور می زند و بطور ناآگاه وارد ذهن م یشود.

7. تبلیغات چشم فریب (کاذب) :(در این نوع از تبلیغات کالای مصرفی، برای گمراه کردن مخاطب همراه با نتایج آزمای شهای انجام شده، نتایج نظرسنجیها و آورده های جدید علمی تبلیغ م یشود، این تبلیغ به ظاهر دارای هدف آگاه سازی است اما با بزر گنایی، شانتاژ و سویافتگی قصد فروش کالا را دارد.

8. تبلیغ هیجانی :در این نوع تبلیغ سعی م یشود مخاطب به سوی اهداف معین و هیجا ناور هدایت شود.

9. تبلیغات وحدت بخش :در این نوع تبلیغات تلاش منبع در راستای منفعل کردن و تأثیرگذاری و تصمیم گرفتن برای مخاطب است.

انواع تبلیغات بر حسب رسانه

-1 Print Advertising تبلیغات چاپی

مانند روزنامه، مجله، کتاب، بروشور و کاتالوگ

تعریف کاتالوگ : کاتالوگ متمرکز بر معرفی اجمالی محصولات و خدمت همراه با مشخصات فنی است و گاهی یک تصویر کوچک از هر محصول را شامل می شود.

تعریف بروشور : بروشور به معرفی عمومی و جامع شرکت یا سازمان اعم از تاریخچه، روند توسعه، شاخه های اصلی فعالیت، انواع محصولات و ... می پردازد.

-2 Broadcast Advertising پخشی تبلیغات

شامل رادیو و تلویزیون است.

-3 Outdoor Advertising تبلیغات فضای بیرونی یا محیطی

شامل تمام تبلیغات اطراف شخص می باشد. مانند تبلیغات در ایستگاه های حمل و نقل، وسایل حمل و نقل، دیوارها، بیل برد، انواع تابلوها) ریز و درشت(، اماكن ورزشی، پوشک، بالن و پوستر

، 4- سایر ابزارها و روش های تبلیغات مانند سینما، تئاتر
انواع تبلیغات بر حسب دامنه جغرافیایی پیام /مخاطبان

منظور از دامنه جغرافیایی مخاطب عبارت است از پیام تبلیغاتی که پخش می شود چه محدود های از جغرافیای محل سکونت مخاطبان را دربر می گیرد.

1-تبلیغات محله ای : آگهی ها باید در یک محله پخش شود .مانند آگهی نامه، بیل برد، بالن، دیوار، اتوبوس

2-تبلیغات شهری : مانند روزنامه شهری، تلویزیون شهری، رادیو شهری) البرز کرج (

3-تبلیغات استانی : مانند رادیو، تلویزیون، روزنامه، مجله، کتاب

4-تبلیغات کشوری، ملی، سراسری : مانند رادیو و تلویزیون، کتاب، مجله، روزنامه، کاتالوگ و بروشور

5-تبلیغات برون مرزی :

منظور این است که یک پیام تبلیغاتی متعلق به کشور الف در کشور ب پخش شود .مانند تبلیغ گوشی نوکیا در ایرانکه متعلق به فنلاند است.

ج (انواع تبلیغات بر حسب نقش سود:

1-تبلیغات تجاری

2-تبلیغات غیر تجاری

د (انواع تبلیغات بر حسب هدف

تبلیغات اطلاع رسان / آگاهی دهنده / منطقی Informative Ad -1

در این نوع پیام فقط یک خبر اعلام می شود. ترغیبی صورت نمی گیرد.
مثال: به نمایشگاه کتاب رفتم.

در این پیام خبر و اطلاع رسانی رفتن به نمایشگاه به مخاطب صورت گرفته است.
اگر در ادامه پیام، مطلب زیر باید:
امروز آخرین روز نمایشگاه است.

این به معنای ترغیب مخاطب برای رفتن به نمایشگاه می باشد.

تبلیغات ترغیبی / اقناعی Persuasive Ad. -2

در این نوع تبلیغات مخاطب را با استفاده از انگیزه ها و محركهایی تشویق به یک رفتار معین می کنند. در واقع رغبت نسبت به ابراز آن رفتار را در او ایجاد می کنند.

نکته: تبلیغات ترغیبی در آغاز ارایه شدن به مخاطب می تواند نقش تبلیغات اطلاع رسان را بازی کند.
Comparison Ad یا Comparative Ad مقایسه ای است. در تبلیغات مقایسه ای تلاش می کنیم امتیاز یا ویژگی استثنایی در کالا یا خدمت را برجسته سازیم و براساس این ویژگی کالای خودمان را از کالاهای مشابه و رقیب جدا کنیم. در واقع در این نوع تبلیغات هدف اصلی برجسته

بودن یا بهر همندی از یک رتبه افتخارآمیز، دریافت « ترین . « کالای خودمان با کالای دیگران است » تفاوت « کردن جایزه نمون ههایی از ویژگی های جدا کننده برای تبلیغات مقایسه ای است. در تبلیغات مقایسه ای هیچ توهین یا تحقیری نسبت به رقبان نباید انجام گیرد.

3-تبلیغات یادآور

در تبلیغات یادآور از حجم پیام کاسته می شود و تعداد دفعات پخش نیز کم می شود. هدف اصلی این است که مخاطب نام کالا یا نام شرکت را فراموش نکند.

تبلیغات بر اساس نوع عملکرد و نحوه

1-آگهی: در موقعي که محصول یا خدمات جدیدی وارد بازار می شود از این شکل استفاده میگردد. هدف از آن اقناع نیست، بلکه هدف آن آگاهی دادن به مردم است.

2-توصیف) تشریح و تبیین: (اکثر اشکال تبلیغاتی از این نوع هستند، این روش توصیف کالا یا خدمات، آفریدن آرزو در افکار مردم برای تهیه کالاهای یاد شده و استفاده از خدمات تبلیغ شده است. تبلیغ به شکل درام: این روش به دنبال جلب توجه خوانندگان تبلیغ است، تیترها، رنگها و سایر مشخصهایی که سوالاتی را در ذهن ایجاد کرده و به کار برده میشوند برای خلق این نوع از تبلیغ بهکار گرفته می شود.

3- یادآوری کردن :روشهای مختلفی 1576 بر اساس یادآوری کردن پایه‌ریزی شده و به صورت پرنگ بر افکار خوانندگان فشار می‌آورند. شعارها و کلماتی که برای استفاده در این روش به کار گرفته می‌شوند، خیلی کوتاه بوده و می‌تواند موضوع آنها را در ذهن شما به خاطر آورد.

4- تحریک :در مواقعي که فشار در شخص ایجاد شود، جنبه های جالبی از این نوع تبلیغ در شخص ایجاد می‌شود. این جنبه‌ها معمولاً وسیله شرکتهایی که خدماتی نظیر بیمه‌گذاری و بانکداری و ... را ارائه میدهند انجام م یگیرد. تبلیغات در این نوع کارکرد، به جای متولی شدن به نظرات خوانندگان از ترکیب بحث با پاسخگوی منطقی بهره‌گیری می‌کند.

أنواع تبلیغ تجاري

آگهیهایی که امروزه مورد استفاده تولیدکنندگان هستند یا آگهیهایی که از نظر هدف، مورد دسته بندی قرار گرفته اند عبارتند از:

الف .تبلیغ مصرفی :یک نوع تبلیغ بخصوص برای انواع محصولات است و بیشتر متوجه فرد و کسانی است که برای خود یا خانواده خرید می کنند.

ب .تبلیغ صنعتی :این نوع از تبلیغات، جنبه عمومی ندارد و فقط مورد احتیاج بعضی از طبقات مشخص است.

بیشتر این کالاهای از نوع فرآوردهای صنعتی هستند که در کارخانه‌ها، امور ساختمانی و پژوهشی مورد استفاده قرار می‌گیرند.

ج .تبلیغ خدماتی :تبلیغی که در آن ارائه خدماتی فرهنگی، اجتماعی، هنری و ... به مخاطبان عرضه می‌شود.

د .تبلیغ بازرگانی :تولیدکنندگان برای اینکه کالای خود را به فروشنده‌گان و به طور کلی تاجران و معامله گران به فروش برسانند ناچارند که برای جلب توجه آنها به آگهی متولی شوند و به این وسیله فروشنده‌گان را در جریان کالاهای خود قرار دهند.

أنواع آگهی تجاري

آگهی تجاري ممکن است از جهات دیگری طبقه بندی شود و بحث درباره آنها برای درک این مطلب که آگهی چیست و چه عملی انجام م یدهد مفید است این آگهی یهای عبارتند از:

-آگهی تقاضای اولیه :واضح است که هدف اساسی از آگهی، ازدیاد تقاضا و در نتیجه تشویق مردم به خرید است و آگهی، مصرف کنندگان را ترغیب م یکند که جنس خاص را مصرف نمایند و ذکری از جنس نوع بخصوص نیز می‌کنند. به همین دلیل این نوع از آگهی یهای را آگهی تقاضای اولیه می‌گویند.

-آگهی تقاضای ثانویه :مثالاً آگهی دهنده اعلام کند که نه تنها چای بنوشد بلکه نوعی خاصی از چای را که او تولید کرده را بنوشد و تبلیغ مارک شخصی از کالای خود را نماید این نوع تبلیغ، آگهی تقاضای انتخابی یا ثانویه است.

عناصر تبلیغ

تبلیغ، ۴ عنصر اساسی و مجزا دارد:

۱-آگهی دهنده) فرستنده پیام(

۲-آگهی) پیام(

۳-وسایل نشر آگهی) وسیله ارسال پیام(

۴-مخاطب آگهی) گیرنده پیام.

ویژگی های تبلیغ

۱-سهولت: در آگهی از یک تفکر نمایشی ساده و قابل فهم استفاده می شود.

۲-در یک آگهی باید ارتباط میان کلمات و تصویر رعایت شود. صدا و تصویر ارتباط تنگاتنگی با هم دارند و یکدیگر را تقویت میکنند، اگر تصویر چیزی را نشان دهد و کلمات چیز دیگری بگویند، توجه بیننده به جای آنکه برایده مرکزی متتمرکز شود بین آن دو سرگردان میماند.

۳-همچنین آگهی باید از یکپارچگی خط داستانی برخوردار باشد. اگر آگهی، روشی متداول و منطقی را در پی گیرد، درک و ارتباط در آن آگهی ایجاد میشود، آگهی باید آغاز، میانه و انجام داشته باشد و پیام نیز باید به راحتی با ساختار روایتی آگهی سازگار باشد.

۴-منسجم بودن آگهی اصلی است که بر ویژگی آن می افزاید، یک آگهی باید بر استراتژی مشخص متتمرکز باشد: یا احساسی باشد یا مستدل. آگهی باید باور کردنی باشد و اجرای کار باید با نوع محصول هماهنگ باشد.

۵-همچنین آگهی باید با باورهای مردم و آنجه آنان از طبقه بندی یک محصول انتظار دارند، منطبق باشد، آگهی باید برای مردم با اهمیت باشد، آگهی باید براساس فرهنگ مصرف کننده با او پیوند برقرار کند.

۶-یک آگهی خوب باید به جزئیات بیشتر توجه کند، آگهی ها به جای اینکه بخواهند انرژی خود را صرف محتوا کنند، باید به عواملی چون بازیگری، ضمیمه پردازی و تزئینات صحنه، توجه بیشتری کنند.

۷-از دیگر ویژگی یک آگهی دوست داشتنی بودن آن است. از آنجایی که گرایش به آگهی ها و تجزیه محصولات، تأثیر تعاملی بر هم دارند؛ بنابراین منطقی است که بگوئیم مردم محصولاتی را دوست دارند که آگهی هایشان دوست داشتنی باشد.

تمهیدات تبلیغ

محسنیان راد در جزو جامعه شناسی تبلیغات سیاسی گزینه هایی از جنبه تمهیدات برای تبلیغات در نظر گرفته است

که این جنبه ها عبارتند از:

۱. قاعده تکرار

۲. قاعده تکیه بر ارزش ها.

۳. قاعده سادگی وضوح پیام.

۴. قاعده استفاده از جاذبه های تصویر و رنگ.

- 5- قاعده تکیه بر جنب های عاطفی و برانگیزاندن احساسات مخاطب.
- 6- قاعده مخاطب قرار دادن گروه های سنی پایین.
- 7- قاعده اعتباربخشی به فرستنده) منبع (و...)
- 8- قاعده اثبات بخشی از ادعا.

چارچوب تبلیغ

در کنار اصول و قواعد تبلیغ، چارچوب تبلیغ نیز یکی دیگر از تمهیدات اساسی تبلیغ است که با در نظر گرفتن آن یک تبلیغ کارا محقق می شود. چارچوب تبلیغ بر جنبه های ویژگی مشترک عملکرد در رسانه ها تأکید دارد و به شکل های زیر قابل اندازه گیری است:

1- سرعت تبلیغ) ناظر بر آماده سازی سریع و به موقع تبلیغات و در چارچوب زمانی مشخص سفارش از سوی تولیدکننده(،

2- مدامت تبلیغ) ناظر بر استمرار در امر تبلیغ و تداوم در نگاه کارشناسان، اطمینان و جلب مشتری، وسعت حوزه تبلیغ، پوشش محیطی امر تبلیغ در حوزه جغرافیایی تبلیغ (و

3- تنوع و گوناگونی و محتوای تبلیغ) استفاده از جاذب های بصری و تکنیکی مختلف ارائه پیام.)

کارکردهای تبلیغ

منظور از کارکردهای تبلیغ، نقش هایی است که برای تبلیغ در نظر گرفته شده است و ناظر بر ماهیت و دلایل ظهور این امر در جامعه نیز می شود. بنابراین کارکردهای اصلی یک تبلیغ به شرح زیر است:

کارکرد فروش کالا و خدمات

کارکرد ایجاد اشتغال

کارکرد گسترش تولید و خدمت تدهی

کارکرد آگاهی دهی و اطلاع رسانی

کارکرد تشویق امنیت و آرامش

کارکرد تسهیل در دسترسی به کالا و خدمات

کارکرد معرفی کیفیت بالاتر و مطلوب تر

تبلیغات سیاسی

پروپاگاندا یا تبلیغات سیاسی موارد کاربرد تبلیغ و آگهی کردن در محدوده مسائل سیاسی و همچنین در مقیاس وسیعتر فروش عقاید، تبلیغ خوب یا کاندیداهای انتخاباتی را شامل می شود. تبلیغات سیاسی برای اولین بار توسط کلیسای کاتولیک رم برای ترویج و انتشار سیاستهای خویش بکار گرفته شد.

تبلیغات سیاسی بیش از دیگر انواع تبلیغات افکار عمومی را اعم از محدود و گسترده یا محلی و ملی و منطقه ای و جهانی مورد خطاب قرار می دهد.

انواع تبلیغات سیاسی

تبلیغات سیاسی بدلیل عام و ساری و جاری بودن مضامین آن در سایر تبلیغات غیرسیاسی نمیتواند در چند بخش و فصل مشخص طبقه‌بندی شود، با این همه بعضی از جهات و گونه‌های مختلف آن را مختصراً مورد بررسی قرار می‌دهیم.

تبلیغات سیاسی روا

همانطور که هر نوع تبلیغ سالمی اعم از تجاری، فرهنگی و اجتماعی از حقوق مسلم اشخاص و جمعیتها و دولت-هاست تبلیغات سالم سیاسی نیز حق دولتها و جمعیتها سیاسی است. این گونه تبلیغات به منزله دفاع از آرمانهای انسانی و عملکردهای منطقی و حضور معقول در خانواده ملل است بویژه در دنیای پر ابهام معاصر که بسیاری از مسایل کشورها با بدینی و سوءتفاهم نگریسته می‌شود و همچنین ملتها رفتارها و اقدامات دولتها و احزاب داخلی را با احتیاط ملاحظه و مطالعه می‌کنند ضرورت اعلام وقایع و مواضع و گزارش کارکردها و دفاع منصفانه از آنهاصولی و طبیعی است

تبلیغات سیاسی ناروا

مجموعه‌های از تلاشها و اقدامات تبلیغی که از هر وسیله و محملي برای تحقق بخشیدن به اهداف و اعمالی مغایر با آراء و تمایل اکثريت جامعه و مخالف با تعهدات ملی و بي نالمللی استفاده می‌کند تبلیغات سیاسی ناروا نام دارد.

در انجام و اجرای چنین تبلیغی معمولاً حقوق اساسی انسانها، قوانین مصوب و موازين عرفی و اخلاقی نادیده گرفته می‌شود.

ابزارهای تبلیغات سیاسی

1- انتشارات - 2- سخنرانیها - 3- تظاهرات - 4- تلاش‌های نمادین - 5- مسافرتها - 6- نامگذاریها - 7- بمباران تبلیغاتی - شستشوی مغزی - 9- احالة به ارزشها - 10- اقدامات انحرافی - 11- تاییدی - 12- برشی - 13- سکوت 14 زهرگیری 15 تحقیری - 16- بزرگ نمایی - 17- تحریفی - 18- ابهامی - 19- کذبی - 20- شایعه سازی - 21 یکسونگری - 22 استمزاجی

کاربرد روانشناسی در تبلیغات:

این موضوع در حقیقت کاربرد نظریه ها و فنون روانشناسی را در تبلیغات مطرح می‌کند. در واقع با استفاده از شیوه های روانشناختی شناخته شده سعی می کنند بر باورها و رفتارهای مخاطبان تاثیر بگذارند و رفتار یا واکنش مورد نظر را از آنان بگیرند.

بعضی از الگوهای تبلیغات بخوبی فرآیند تاثیرات روانشناختی بر مخاطبان را نشان می دهند.

دو الگوی مهم در این زمینه عبارتند از:

1-الگوی سلسله مراتب اثرها

2-الگوی AIDA

الگوی سلسله مراتب اثرها The Hierarchy of Effects Model

آگاهی Awareness -1

در این مرحله اطلاعات اولیه درباره کالا یا خدمت در ذهن مخاطب جای می‌گیرد و آگاهی محدودی نسبت به آن کسب می‌کنند.

شناخت Knowledge -2

در این مرحله ابعاد جدیدتری از کالا یا خدمات دریافت می‌کنیم و جایگاه روشن تری در ذهن ما نسبت به آن ایجاد می‌شود؛ همچنین برخی ویژگی‌های کالا یا خدمت را علاوه بر نام و مشخصات اولیه کسب می‌کنیم.

دوست داشتن Liking -3

در این مرحله مخاطب احساس مثبت و داوری مطلوبی نسبت به کالا یا خدمت پیدا می‌کند. در واقع آن را دوست دارد.

ترجیح دادن Preference -4

در این مرحله بعضی از کالاهای تجاری را نسبت به بقیه ترجیح می‌دهیم) در این مرحله فعالیت ما هنوز ذهنی است)

متقادع شدن / قانع شدن Conviction -5

در این حالت مخاطب قانع می‌شود و اطمینان می‌یابد که بعضی کالاهای واقعاً می‌توانند نیاز یا سلیقه او را برآورده سازند.

خرید / عمل / رفتار Purchase -6

در این مرحله سرانجام مخاطب پیام تبلیغاتی تصمیم نهایی را می‌گیرد و یک کالای معین را می‌خرد یا رفتار مورد نظر از او سرمی زند.

7- ارزیابی از سوی مصرف کننده

8- تکرار خرید / ترک خرید

براساس نتایج حاصل از ارزیابی، مصرف کننده تصمیم می‌گیرد که عمل خرید را تکرار کند و ممکن است به مشتری وفادار تبدیل شود و حتی به دیگران هم توصیه کند. همچنین ممکن است تصمیم به ترک خرید بگیرد و دیگران را نیز بر حذر بدارد.

AIDA الگوی ایدا

توجه -1 Attention

در این مرحله توجه مخاطب به پیام تبلیغاتی و کالای مورد نظر جلب می شود و آشنایی اولیه و شناخت مقدماتی نسبت به کالا در او ایجاد می شود.

علاقه -2 Interest

در این مرحله مخاطب احساس مثبت و داوری مطلوب و علاقه نسبت به کالا پیدا می کند.

آرزو / خواسته -3 Desire

در این مرحله آرزوی بهره مندی از کالا در مخاطب شکل می گیرد و خواهان آن می شود. در واقع تبدیل به متقاضی می شود.

عمل / اقدام / خرید -4 Action

در این مرحله مخاطب تصمیم نهایی را می گیرد و کالای مورد نظر را می خرد.
این دو الگو بسیار به هم شبیه هستند. به جدول صفحه بعد توجه کنید:

الگوی سلسله مراتب اثراها الگوی AIDA

1- آگاهی

2- شناخت

توجه

3- دوست داشتن علاقه

4- ترجیح دادن

5- متقاعده شدن

آرزو

6- خرید

7- ارزیابی

8- تکرار خرید

عمل

انواع جذبه در تبلیغات:

برای جذب مخاطب و برانگیختن وی برای ابراز رفتار^{*} (Appeal) هر پیام تبلیغاتی باید حاوی یک جاذبه قوی مورد نظر باشد.

*بطور کلی سه نوع جذبه اصلی در پیام های تبلیغاتی بکار می رود.

Rational Appeal -1 جذبه های منطقی /اطلاع رسان

مربوط به ماهیت کالا را به ما یادآور می شود). منطقاً قانع می شویم که «امتیازات» و «منافع مادی» این جذبه ها و عده خریدن این کالا به نفع ما است.

Emotional Appeal -2 جذبه های عاطفی /هیجانی

این نوع جذبه ها با برانگیختن هیجانات مثبت یا منفی در انسان، زمینه ابراز رفتار مورد نظر را در مخاطب ایجاد می کنند.

نمونه هایی از هیجانات مثبت:

عشق، دوستی، احترام، سربلندی، افتخار، استقلال، اقتدار، جوانی، شخصیت، شجاعت، آزادی، اتحاد، نشاط، شادی و...

نمونه هایی از هیجانات منفی:

نفرت، دشمن، بی احترامی، سرافکندگی، زبونی، وابستگی، ضعف، پیری، بی شخصیتی، ترس، اسارت، تفرقه، اندوه، غم و...

توصیه روانشناسان این است که از هیجانات منفی کمتر استفاده شود.

Moral Appeal -3 جذبه های معنوی /اخلاقی

این جذبه ها و عده منافع معنوی را به مخاطب می دهند و بیشتر در مورد ترویج آرمان های نیک اجتماعی بکار می روند.

نمونه های از این وعده های معنوی:

رضایت و جدان فردی، رضایت و جدان اخلاقی، رضایت خداوند، ثواب، بهشت

مراحل طراحی ارتباط موثر در تبلیغات:

1-شناخت مخاطب:

-ویژگیهای جمعیت شناسی) سن/جنس/شغل/تحصیلات/درآمد/تأهل و (...)

-علاقه/نیازها/تمایلات

-الگوی مصرف

2-تعیین و تدوین هدف های ارتباط:

-چه فکری در مخاطبان شکل تبلیغ بگیرد؟

-چه رفتاری از او سربزند؟

در فرآیند تبلیغات باید چه تحول، تفکری و رفتاری را از او) مخاطب (انتظار داشته باشیم.

3-طراحی و تولید پیام:

-محتوای پیام

- قالب پیام

- آیا یکسویه باشد یا دوسویه؟

- منبع پیام : تعاریف:

الف - صاحب پیام مثلاً اگر شرکت ایران خودرو یک پیامی می دهد صاحب پیام و منشا پیام شرکت ایران خودرو است.

ب - توسط چه کسی، با صدای چه کسی و با چهاره چه کسی پیام گفته می شود.

4-ارسال یا پخش پیام با استفاده از رسانه:

گاهی رسانه ما روزنامه، رادیو، اینترنت، نامه و غیره می باشد که پیام هر رسانه با هم فرق می کند.

5-جمع آوری اطلاعات و بازخوردها و واکنش مخاطبان به منظور تغییر اثربخشی تبلیغات

مثلث نیاز - خواسته - تقاضا:

1- نیاز = حالت احساس یک کمبود ریشه تبلیغات، نیاز است مثل تشنگی / گرسنگی / پوشیدگی / اطلاعات / نیاز به دانش و مهارت

2- خواسته = چیزی که می تواند یک نیاز معینی را برطرف سازد . معمولاً برای یک نیاز معین ممکن است خواسته های گوناگونی وجود داشته باشد . مثل تشنگی که به یاد آب یا نوشابه می افتد.

خواسته چیزی است که انسان نیازمند برای رفع نیازش به یاد آن می افتد و مایل است داشته باشد . خواسته ها متفاوت است چون خصوصیات اخلاقی افراد با هم متفاوت است . خواسته ها بیشتر از نیاز است.

3- تقاضا = خواسته ای که شدنی است و با قدرت مالی حمایت م یشود.

نیازها بعضی واقعی هستند و بعضی کاذب . خواسته های واقعی در برابر خواسته های کاذب تقاضای واقعی در مقابل کاذب.

ابزار تبلیغ

ابزارهای تبلیغی را میتوان از بعد انسانی و غیرانسانی مورد توجه قرار داد:

1-ابزار انسانی) مستقیم :(انسان خود در تبلیغ وارد عمل می شود که بارزترین آن تبلیغ چهره به چهاره است مانند تبلیغ توسط اشخاص، فروش بیمه یا حتی پیراهن فوتبالیستها و ورزشکاران در زمین مسابقه که روی آن آرم یا نام محصول یا خدمات موسسه طراحی شده است یا ویزیتورها و اشخاصی که در مکانها به افراد رجوع کرده، کالاهایی را در محل به صورت مستقیم ارائه می دهند.

2-ابزار غیرانسانی : کلیه ابزار دیگر جزء این دسته هستند . البته این بخش با کمک و آماده سازی نیروی انسانی مهیا می شود.

3-ابزار انسانی -غیرانسانی: تلفیقی از هر دو گروه که تواناً با هم کار می کنند؛ مانند فیلمهای تبلیغی، عروسکی، نمایشی ... که ابزار انسانی و غیرانسانی در کنار هم دیده می شوند و کار تبلیغ را انجام می دهند.

ابزارهای تبلیغاتی را می توان به دسته های دیگری طبقه بندی کرد که عبارتند از:

1-ابزارهای تبلیغی چاپ شده یعنی پستی و کارت پستال های تبلیغاتی، بروشور، کاتالوگ، کارت ویزیت، روزنامه، مجله) عام، خاص و حرفه ای(، پوستر، کتاب های اطلاعاتی مانند دفترچه تلفن شهری، کتاب زرد، کتاب اول و ...

2-ابزارهای تبلیغی برقی و فرستنده : رادیو، تلویزیون، ویدئو، سینما، دیسکتهای کامپیوتری، اینترنت و شبکه های ماهواره ای.

3-ابزارهای تبلیغی نصبی - ثابت و متحرک که شامل:

الف (نصبی ثابت: استفاده تابلوهای پشت بامی، بیل بوردهای خیابانی، بزرگراهی، جاده ای، تابلوهای مدخل و خروجی شهرها، فرودگاه و ایستگاههای قطار و اتوبوس، تابلوهای سردر مغازه ها).

ب (نصب متحرک: روی و داخل وسایل نقلیه موتوری متحرک مانند اتوبوس، قطار و حتی هواپیماها و وسایل نقلیه خصوصی).

وسایل تبلیغاتی

وسایل تبلیغاتی دارای اشکال متعددی است که در اینجا به چند نمونه اشاره می شود.

1-روزنامه:

روزنامه یکی از وسایل تبلیغ محسوب می شود، زیرا نقش جمعی از تبلور و ایجاد افکار عمومی بازی می کند، در حقیقت چنانچه قرار باشد که از میان تمام وسایل نشر تبلیغ از نظر جذب کمی ت مالی وسیل های انتخاب گردد، بدون

شک روزنامه مکان اول را دارا می باشد .در میان روزنامه های مختلف کشورمان روزنامه همشهری با داشتن تیرازی بالا و امکانات و خلاقیت بیشتر توانسته است تاکنون در مقایسه با رقبا بهتر آگهی جذب کند.

استفاده از روزنامه جهت تبلیغ دارای مزایا و معایبی به شرح زیر است:

مزایای تبلیغ در روزنامه

1-قابلیت انعطاف

2-بهنگامی

3-پوشش مطلوب بازار محلی

4-قبولیت عمومی

معایب تبلیغ در روزنامه:

1-عمر کوتاه آگهی

2-کیفیت چاپ نه چندان مطلوب

2-رادیو:

رادیو نیز یکی از وسایل اساسی در شکل گیری افکار عمومی است. اهمیت این وسیله در آن است که مانند مطبوعات نیازی به سطح معینی از آموزش ندارد. به هر تقدیر رادیو دارای مزايا و معایبی است که میتوان به شرح زیر نام برد.

مزایای تبلیغ در رادیو:

1-استفاده همگانی و عمومی

2-امکان گرینش عالی از نظر جغرافیائی و جمعیت شناسی

3-هزینه نسبتاً پائین در مقایسه با تلویزیون

معایب تبلیغ در رادیو:

1-سمعی بودن صرف

2-توجه کمتر به ان نسبت به تلویزیون

3-پخش سریع

3-تلویزیون:

تلویزیون یکی از پر مخاطب ترین وسایل ارتباط جمعی در دنیاست، امکان پخش پیام در تمامی سطح کشور و فراگیر بودن مخاطبان آن بسیاری از صاحبان کالا و خدمات را برای تبلیغات و دستیابی به فروش بیشتر به خود جلب کرده است.

تلویزیون به عنوان یکی از رسانه های بسیار اثربخش و در عین حال متداول دارای مزايا و معایبی است.

مزایای تبلیغ در تلویزیون:

1-ترکیب صدا، تصویر، حرکت

2-جادبه برای حواس

3-توجه و پوشش و دسترسی بالا

معایب تبلیغ در تلویزیون:

1-هزینه زیاد

2-تراکم بالای تبلیغات در تلویزیون

3-عبور سریع تبلیغ

4-گرینش ضعیف مخاطبان

4-مجله:

مجله نوع دیگری از وسایل تبلیغاتی است که تولیدکنندگان معمولاً بیشتر از آن جهت نشر عقیده و آگهی تبلیغاتی خویش استفاده می کنند.

مزایای تبلیغ در مجله:

- 1-در اختیار داشتن فرصت جهت توضیح
- 2-اعتبار بالا در نزد خوانندگان
- 3-عمر طولانی آگهی در مجله
- 4-انتخاب مخاطب

معایب تبلیغ در مجله:

- 1-کیفیت نسبتاً ضعیف چاپ
 - 2-هزینه بالا
- 5-اینترنت:**

اینترنت رسانه ای با توان بسیار گسترده و بالاست، اما شرکت های نسبتاً کمی توانست هاند از ان به شکل موفقیت آمیز بهره برداری نمایند.

مزایای تبلیغ در اینترنت:

- 1-بازار هدف
- 2-طراحی پیام
- 3-قابلیت تعاملی
- 4-دسترسی به اطلاعات
- 5-قابلیت فروش
- 6-خلاقیت بالقوه
- 7-توان بالاقوه بازار

معایب تبلیغات در اینترنت:

- 1-مشکلات انداز هگیری
 - 2-مشخصات و ویژگیهای مخاطبان
 - 3-دشواری شبکه
 - 4-ازدحام
 - 5-قابلیت فریب دادن
 - 6-هزینه
- 7-کیفیت تولید محدود**

6-پوستر:

امروزه پوسترهاي تبلیغاتی از نقطه نظر جلب انتظار بینندگان در بین انواع ياد شده از درجه اهمیت بالائی برخوردار است، و به علت تنوع در اندازه و سلیقه مؤسسه تبلیغاتی و همچنین محدود بودن محل نصب آنها به چندین گروه تقسیم شده اند، از جمله تابلوهای نمایشی یا تبلیغاتی و بی لبورد که در نقاط حساس و پرجمعیت نصب شد هاند.

7-تبلیغ در وسائل نقلیه:

تبلیغ در وسائل نقلیه، توجه بیننده را به پیام یا متن آگهی در خارج از محیط کار یا منزل جلب می کند.

8-تبلیغات از طریق پست:

که با پست مستقیم می توان پیامی اختصاصی برای مشتریان ارسال کرد .در مجموع 3 عنوان آخر را می توان جزء تبلیغات برو نخانه ای) بین شهری (نامید.

بهره مندی مصرف کننده از تبلیغات

تبلیغات می تواند به شیوه های گوناگون به مصرف کننده سود برساند که چند مورد آن بدین شرح است:

1-تبلیغات یک منبع مهم اطلاعات است به شرط آنکه مصرف کننده اطلاعات را هوشمندانه مورد استفاده قرار دهد.

2-تبلیغات هم در وقت صرفه جویی می کند و هم در دنیای امروز می تواند در مصرف انرژی صرفه جویی کند.

3-تبلیغات در نهایت کیفیت را بالا می برد، زیرا باعث تشویق رقابت می شود.

4-اگر تبلیغات حجم فروش را افزایش دهد می تواند هزینه تولید و عرضه کالا را بر حسب واحد کاهش دهد.

مزایای تبلیغ برای جامعه

در مورد تبلیغات، آرا و عقاید متفاوتی بیان شده است. عده ای که فاقد بینش لازم و دقیق هستند تبلیغات را دروغ، نیرنگ نالازم، نامفید و حتی مضر به حال جامعه و صنعت می دانند اما کسانی که با مبانی علمی تبلیغ آشنا هستند و آن را به طور درست درک کرد هاند آثار و مزایای زیر را برای تبلیغ برمی شمارند.

1-تبلیغات به اشاعه اطلاعات و تعالی فرهنگ عمومی کمک می کنند.

2-تبلیغات باعث افزایش فروش، سود، سهم بازار، سرعت گردش سرمایه، اعتبار و حیثیت کالا می شود.

3-تبلیغات حجم داد و ستد را افزایش داده و باعث رونق بازار می شود.

4-تبلیغات باعث تنوع محصول و نوآوری می شود.

5-تبلیغات برخورد کاسب کارانه را به برخورد علمی و اقتصادی مبدل می کنند.

6-تبلیغات هزینه های حمل و نقل و توزیع را کاهش می دهد.

7-تبلیغات محدوده جغرافیایی بازار را گسترش می دهد.

8-تبلیغات تقاضای جدید خلق می کنند.

9-تبلیغات رسانه ها را سازمان می دهد و تقویت می کند.

- 10- تبلیغات باعث عادت در مشتری می شود.
- 11- تبلیغات در مصرف کننده اعتماد ایجاد می کند.
- 12- تبلیغات باعث شفاف شدن بازار می شود.
- 13- تبلیغات باعث ایجاد رقابت می شود.
- 14- تبلیغات مشتری مردد را به مشتری مصمم تبدیل می کند.
- 15- تبلیغات مشوق بهبود مداوم کیفیت کالاست.

ضد تبلیغ و پیامدهای آن

اگر تبلیغ درست صورت نگیرد، به ضد تبلیغ بدل خواهد شد و تأثیر منفی به جای خواهد گذاشت. اگر درست تبلیغ نکنیم، سه خطر عمده انقلابات را تهدید می کند.

1- غلبۀ شعارهای محتوا و کشانده شدن ذهنهای متوجه و هوشمند به ب یتفاوتی و ب یاعتقادی که خطر بزرگی است.

2- نفوذ افکار بیگانه. یعنی اگر فکری در محیطی بیفتند، می توانند نفوذ کند.

3- خطر کج فهم یهای همراه با شور انقلابی که بدی آن چند برابر است.

روش های تبلیغ

روش نفی و اثبات

است. در این روش، مبلغ سعی م یکند همه شیوه های مشابه و « نفی و اثبات » یکی از روش های تبلیغات، روشنپیام های رقیب را نفی و شیوه و پیام مطلوب خود را اثبات کند. البته هر چه دستگاه تبلیغاتی سعی کند کار نفی و اثبات را با دلایل قابل قبول تر و با لحن ب یطرفانه تری عملی کند، راندمان کار بیشتر است. این روشی مشهور و قدیمی در عرصه تبلیغات است.

« نفی و اثبات » است. در روش « استدلال » و روش « نفی و اثبات » نکته قابل توجه در اینجا، دقت در تمایز روش و از اصول منطق برای اثبات، « استدلالی » نفی همه پیام های رقیب، زمینه اثبات پیام مطلوب است. در حالی که در روش خود به خود نافی همه پیام های رقیب، « اثبات پیام مطلوب » پیام مطلوب استفاده می شود. هر چند که ممکن است باشد. به عبارت دیگر، در روش نفی و اثبات، نخست کار نفی پیام های رقیب صورت می گیرد تا زمینه روانی برای اثبات پیام مطلوب پدیدار شود؛ حتی اگر منطق قوی و نیرومندی برای اثبات آن وجود نداشته باشد. در حالی که در روش استدلالی، اثبات منطقی پیام مطلوب، نافی همه پیام های رقیب خواهد بود. از روش نفی و اثبات، در تبلیغات سیاسی و اقتصادی استفاده های شایانی می شود.

ترکیب روش نفی و اثبات و روش استدلالی، روش متقادع کننده ای را به وجود می آورد که ماهیت ارشادی دارد.

روش شرطی

نظریه خود را در این « بازتاب های شرطی « ایوان پتروویچ پاولوف، دانشمند شوروی، در کتاب معروف خود به نام زمینه مطرح کرده است. نخستین آزمایش های یادگیری پاولوف در مورد سگ ها به صورتی بسیار دقیق انجام گرفت. وی توانست با اجرای یک عمل جراحی در گلو و غده بzac سگ، مقدار بzacی را که در شرایط آزمایشی ترشح می شد، به دقت اندازه بگیرد.

اساس نظریه بازتا بهای شرطی پاولوف، از آزمایش ساده و معروف وی استخراج شده است: اگر لحظه ای پیش از گذاشتن گوشت در دهان یک سگ، زنگی را به صدا در آوریم و این عمل را چندبار تکرار کنیم، موقعی می رسد که زنگ به تنها یی سبب ترشح بzac دهان سگ م یشود.

به عقیده پاولوف، بر اثر مجاورت زمانی محرك شرطی) زنگ (و محرك غیرشرطی) گوشت (از طریق در و بدل شدن امواج مغزی، میان مراکز عصبی این دو، پیوندی برقرار می شود که سبب می شود محرك شرطی، مرکز مربوط به محرك غیرشرطی را برانگیزد و ترشح عدد بzac دهان سگ) پاسخ شرطی (را ایجاد کند. قانون شرطی پاولوف، با همه سادگی آن، یکی از معروف ترین کشفیات روان شناسی علمی قرن حاضر است.

نظریات پاولوف، اساس یکی از رای جترین و در عین حال خطرناک ترین روش های تبلیغاتی است که آن را روش می نامیم. در این روش، پیام به یک عامل نامریوط مشروط شده، به وسیله شرط نامریوط، در جامعه تنفیذ «شرطی» می شود.

روش طرح ناگهانی

بسته به موضوع پیام و زمینه اجتماعی آن، از روش طرح ناگهانی استفاده می شود؛ مانند قطع فیلم سینمایی در سینماها و تبلیغ تجاری در میان آن یا قطع برنامه های رادیو و تلویزیون برای اعلام خبرهای بسیار مهم و غیره. برای استفاده از روش طرح ناگهانی در تبلیغات، سعی می شود زمینه طرح، مورد علاقه و توجه شدید مخاطب باشد. مثلاً یک فیلم پرهیجان، نظیر فیلمی از آلفرد هیچکاک، ناگهان قطع شده، در وسط آن، پیام تبلیغ پخش می شود.

گاهی اوقات برای استفاده از این روش، شیوه های ابتکاری به کار می رود. البته باید توجه داشت که استفاده از روش طرح ناگهانی، دارای محدودیت است و اگر مرتب و پی در پی صورت پذیرد، کاربرد اختصاص یاش را از دست می دهد.

روش استدلالی

همان طور که روش تبلیغات شرطی را خطرناک ترین روش تبلیغاتی نامیدیم، این روش را باید بهترین و مفیدترین روش تبلیغات نامید؛ زیرا اساس این روش را تعقل و تفکر تشکیل م یدهد. تبلیغات استدلالی، سبب رشد جامعه و ارتقای سطح فرهنگ ملی می شود. این روش، دو شرط مهم را لازم دارد: نخست، افزایش سطح دانش عمومی و کاهش بیسوادی و رشد فرهنگ چشمی و گوشی، دوم، حقانیت پیامی که تبلیغ می شود. در جامعه اسلامی، باید بیشتر تبلیغات بر این پایه استوار باشد.

میزان موقیت روش استدلالی، در گروه میزان سواد و معلومات و فرهنگ عمومی از یک سو و قدرت استدلال مبلغ از دیگر سوست. ضمناً در تبلیغات سیاسی و تجاری نیز می‌توان از این روش استفاده کرد.

روش شبه استدلال

مجموعه ای از روش‌های تبلیغی است که مبلغ برای فریب افکار عمومی در جهت، «شبه استدلال» مقصود از هدف‌های خود به کار می‌گیرد. بی‌تردید، این روش‌ها، یا بهتر بگوییم، این ترفندهای تبلیغی، نکوهیده و بسیار خطرناک‌اند. اگر به کارگرفتن این روش‌ها خطرناک است، نشناختن این روش‌ها خطرناک‌تر است.

مزایای هدفگذاری تبلیغات

۱- کاهش زمان: هدفگذاری تبلیغات اطلاعات دقیق تری را برای انتخاب رسانه، پیام و بودجه فراهم می‌آورد و در نتیجه آزمون و خطا در آن مراحل کمتر شده و در این صورت زمان کمتری برای تهیه تبلیغ صرف خواهد شد؛

۲- کاهش هزینه: به دلیل انتخاب دقیق اهداف، از صرف هزینه‌های غیرضروری جلوگیری خواهد شد؛

۳- سنجش اثربخشی تبلیغ: از هدفهای تبلیغ می‌توان به عنوان شاخصهای سنجش میزان اثربخشی تبلیغ استفاده کرد؛

۴- کمک به ارزیابی راه حل‌های موجود: از آنجائی که در گام اول فرایند هدفگذاری دلایل انجام تبلیغ مورد بررسی قرار می‌گیرد، لذا ضرورت انجام تبلیغات نیز مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. چه بسا راه حل مسئله موجود، تبلیغات نباشد؛ به آن اشاره شد پس از انتخاب $M-5$ تعیین شاخصهای مناسب برای انتخاب رسانه و پیام: همان طور که در الگوی ۵ هدف، رسانه و پیام تبلیغ انتخاب خواهد شد. بدیهی است که هدفگذاری شاخصهای مناسبی را برای انتخاب رسانه و پیام فراهم می‌سازد.

نقش تبلیغات در جهان صنعتی

در کشورهای پیشرفته صنعتی اکثر تبلیغگران بر این باورند که:

۱- نقش اصلی تبلیغگر فروش کالا یا خدمات به مصرف کننده است.

۲- تبلیغات بازار ایجاد می‌کند و شیوه‌های جدیدی را برای استفاده از کالاها ارائه می‌دهد.

۳- تبلیغات هزینه‌ها را برای مصرف کنندگان کاهش می‌دهد.

۴- تبلیغات مشوق بهبود مداوم کیفیت کالاست.

۵- تبلیغات موجب رقابت می‌شود زیرا نظام فروش و توزیع بدون تبلیغات کامل نیست.

۶- تبلیغات و پژوهش‌های علمی توأمًا در رابطه با میزان تولید انبوه کالاها با یکدیگر همکاری می‌کنند و به مصرف کننده امکان استفاده از اختراعات را میدهند.

سیل تبلیغاتی به همین جا ختم نمی‌شود در آمریکا با ۶٪ جمعیت کل جهان ۷۵٪ تبلیغات دنیا را انجام میدهد. تولید کنندگان سالانه بیش از ۴۵ میلیارد دلار صرف تبلیغات و بیش از ۶۰ میلیارد هزینه معرفی کالا از طریق کوپن تخفیف، نمونه‌های مجانی، تخفیف بعد از فروش، و موارد مشابه اختصاص می‌دهند. این مبلغ

تبليغاتي معادل 200 دلار برای هر آمریکایی است، رقمی که بیش از درآمد سرانه یک شهروند متعارف جهان سومی است.

تفاوت‌ها در روابط عمومی و تبلیغات

پس از بیان تعاریف و ویژگی‌های روابط عمومی و تبلیغات اکنون در می‌یابیم که هر دو آنها با افکار عمومی سروکار دارند و می‌خواهند در آن نفوذ کرده و تاثیرگذار باشند، اما این نفوذ و تاثیر از نظر هدف مخاطب و پیام دارای تفاوت‌های بسیاری می‌باشد که در ذیل به مهمترین آنها اشاره می‌شود.

تفاوت روابط عمومی و تبلیغات از نظر هدف:

1-در روابط عمومی هدف ایجاد ارتباط است و هدف روابط عمومی تعامل گفتگو و ایجاد حفظ و تداوم ارتباط با مخاطبان است که این ارتباط دو سویه و بلند مدت است. اما در تبلیغات هدف مخاطب بوده و هدف تبلیغات تاثیر و نفوذ و تسلط بر مخاطب و اقناع مخاطب است. تبلیغات به دنبال تأمین منافع منبع بوده و یکسویه و کوتاه مدت انجام می‌گیرد.

2-روابط عمومی رابطی است بین سازمانها و مردم و سعی دارد که اهداف سازمان 1585 u را برای مردم تشریح و از مردم بیشتری خبرگیری کند و عکس العمل آنها را به تصمیم گیران و سازمان گزارش دهد. اما تبلیغ کوششی تعمدی و حساب شده به منظور همسو کردن رفتار مخاطب با نیت مورد نظر منبع صورت می‌گیرد.

3-در روابط عمومی هدف انتفاع فوری و مستقیم در میان نیست بلکه تمام توجه به نتایج و آثار آینده معطوف می‌باشد. اما تبلیغات تجاری مجموع تکنیکهای انتفاعی است که از طرف مؤسسات اقتصادی به منظور جلب و نگهداری و افزایش خریداران اعمال می‌شود.

4-هدف اصلی در روابط عمومی جلب اعتماد است سعی آنها بر این است که وجهه عمومی یک نهاد را تقویت و آن را به مردم بشناساند و نظر آنها را جلب کند و موضوع تبلیغات کالا و خدمات است و هدف اصلی از تبلیغات، معرفی، فروش و ارائه آنها است.

5-هدف اصلی در روابط عمومی، عقلانیت ارتباطی است و سعی می‌کند ضمن گفتگو با مخاطب با اجرای بحث استدلالی و بهره گیری از دیدگاه‌های مخاطب به اجماع و نظر مشترک برسد در حالی که در تبلیغات غراییز طبیعی هدف اصلی است.

6-هدف فعالیتهای روابط عمومی آگاهی بخشی به مخاطب است و مخاطب، گرینشی عمل می‌کند و تاثیرپذیری از روابط ارادی بوده و بین روابط عمومی و مخاطب کنش متقابل و دو سویه وجود دارد. در حالی که تبلیغات صرفاً "در حال تحمیل عقیده ای است که مورد نظر منبع است. بنابراین هرگاه مخاطب بدون اطلاع و آگاهی از غایت روابط عمومی تاثیر پذیرفته شود تحت تاثیر تبلیغ قرار گرفته است. به عبارت دیگر هدف تبلیغات، صرفاً آگاهی سازی نیست بلکه وظیفه آن قبولاندن یا مقبول نمودن کالا یا خدمات است یعنی با استفاده از تبلیغات سعی می‌کنیم کالا یا خدمات را به مردم بقبولانیم.

پدر روابط عمومی در "بیانیه اصول" که آن را برای همه سردبیران مطبوعات فرستاده، می‌گوید «:ایولی 7-» "دفتر مطبوعات ما یک دفتر سری نیست همه کارهای ما آشکار و علنی صورت می‌گیرد هدف ما این

است که اخبار موثق و معتبر در اختیار مردم بگذاریم کار ما تبلیغات تجاری نیست و اگر شما تشخیص دادید که بعضی از کارهای ما جنبه تبلیغ تجاری دارد از بکار بردن آن در روزنامه خودداری کنید".

8-در روابط عمومی عامل خبررسانی خود، عنصر کلی است که در تبلیغات عمدهاً چنین نیست و نیز کسب تفاهem حقیقی و منطقی و صمیمانه هدف نهایی آن را تشکیل می دهد که در تبلیغات بدان اعتنایی نیست و جنبه زلال تفاهem کام تشنیه تبلیغات را سیراب نمی کند او به دنبال روایی پر خروش از سیلاپ گل « اساساً آسود هیجان و التهاب ذهنی و فهم یک طرفه دلخواه است

تفاوت روابط عمومی و تبلیغات از نظر مخاطب:

1-روابط عمومی با مخاطب یک تعامل دموکراتیک را دنبال می کند و از زبان مخاطب سخن می گوید. در حالی که تبلیغات در پی بهره برداری از مخاطب برای تأمین مقاصد مبلغ است و آزادی مخاطب را مورد تهدید قرار می دهد.

2-در روابط عمومی کسب نظریات و تمایلات مخاطبان و انتقال آنها به مدیریت و ارائه طرحهای اندرزگونه، جهت اصلاح روشهای کاری است اما در تبلیغات علی الاصول چنین شیوه هایی نمی تواند به کار گرفته شود و قاعده این است که تبلیغات ماموریت رساندن پیامها را انجام دهد و نه بیشتر.

3-در روابط عمومی مخاطبان فعل و هوشمند هستند و روابط عمومی در مقابل مخاطب پاسخگوست. اما در تبلیغات مخاطب بی نقش و منفعل است. تبلیغات در مقابل مسولان سازمان پاسخگوست و تاثیر آن زودرس، تسلط آمیز و یکسويه است.

4-با توجه به این که روابط عمومی یک جریان دو سویه است، عکس العمل مخاطب برای او فوق العاده اهمیت دارد اما در جریان تبلیغات بیشترین نیاز افزایش فروش و درآمد است. و توجه به نیازهای مخاطبان و سؤالات مخاطبان امری نیست که مبلغ به دنبال آن باشد .مبلغ خواهان عکس العمل از مخاطب است که مقاصد مبلغ را ارضا می کند نه مقاصد مخاطبان. اما در روابط عمومی مراجعه کنندگان و مصرف کنندگان از حقوق و امتیازاتی برخوردار هستند که آگاهی آنها برای تک تک دست اندرکاران تولید و مؤسسه ضروری است. در واقع در جریان دو سویه فعالیت نیز، دو سویه و دو طرفه است و فعالیت نیازمند تفکر و هوشمندی است اما مبلغان با اعتماد به الگوهای نظریه تزریقی و گلوله جادویی نقشی برای مخاطب قائل نیستند.

تفاوت روابط عمومی و تبلیغات از نظر پیام

1-در تبلیغات تجاری پیام های ارسالی تحت کنترل مؤسسه است، در حالی که بیشتر پیامهای روابط عمومی غیر قابل کنترل هستند یعنی چون پیام ها در اختیار رسانه ها قرار می گیرد توسط آنان دستخوش تغییر و تفسیر می شوند.

2-جنبه اطلاع رسانی در روابط عمومی بسیار قوی و محوری است. روابط عمومی به منزله یک خبرگزاری، دائمآ در حال پخش و نشر اخبار تازه است در این رهگذر مبرأ از هر گونه سانسور و حیله و اغفال است. در صورتی که نفس خبررسانی در تبلیغات عمدہ و اصل نیست و انواع حیله و شگردها در تبلیغات ناروا

رایج و عادی است.

3- مهمترین ویژگی پیام در روابط عمومی شفافیت، جدیت، واقع گرایی، معرفی، حصول، پیچیدگی و وسعت پیام است. اما پیام تبلیغات خیالی، مبهم، طنز، غلو، حمایت از محصول و سادگی ویژگی آن است. در روابط عمومی همه چیز پنهان، مرموز، غیرشفاف و دور نیست. همه چیز باید آشکار و روشن و شفاف باشد اما در تبلیغات هر نوع پنهان کاری عدم صداقت و پیچیدگی محتمل است.

تفاوت‌های دیگر روابط عمومی و تبلیغات

1- روابط عمومی مسئولیت اجتماعی دارد و در برابر افکار عمومی پاسخگوست و تبلیغات مسئولیت اقتصادی دارد و برابر سازمان پاسخگوست.

2- روابط عمومی آرمانی، یک ارتباط دو سویه است در حالی که تبلیغات تجاری شکل یکسویه اطلاعات هستند. یک بنگاه مطبوعاتی با استفاده از تبلیغ می‌کوشد تا در هر موقعیتی نام مشتری را در رسانه‌ها ذکر کند، در حالی که روابط عمومی به این دلیل به تبلیغ می‌پردازد که قصد دارد آن را در درون برنامه‌های گسترده که اهداف سازمان و افکار عمومی را مد نظر قرار می‌دهد، بگنجاند.

مرزهای تعیین شده بین روابط عمومی و تبلیغات

از لحاظ هدف می‌توان گفت مهمترین اهداف روابط عمومی تبادل اطلاعات و ایجاد حس تفاهم تعامل با مخاطب، تأمین منافع سازمان و مخاطب و ایجاد حفظ و تداوم ارتباط با مخاطب است و اهداف تبلیغات کسب آرا و تمایلات دلخواه، امتناع مخاطب، تأمین منافع منبع یا سازمان و تاثیر و نفوذ و تسلط بر مخاطب است. در زمینه مسؤولیت، روابط عمومی مسؤولیت اجتماعی دارد و در برابر افکار عمومی پاسخگوست و تبلیغات مسؤولیت اقتصادی دارد و در برابر سازمان پاسخگوست. همچنین روابط عمومی مسؤولیت تفاهم دو طرفه و تبلیغ مسؤولیت فروش بیشتر را دارد.

از لحاظ سیاست گذاری روابط عمومی در مقایسه با تبلیغات به زمان و تلاش بیشتری نیاز دارد. در فرآیند سیاست گذاری در روابط عمومی دراز مدت است و یک شبه صورت نمی‌گیرد.

در رابطه با ماهیت پیام می‌توان گفت در روابط عمومی مشارکت آمیز و دوسویه است و در تبلیغات سلطه آمیز و یکسویه است.

ویژگی‌های پیام در روابط عمومی شفافیت، جدیت، واقع گرایی، معرفی محصول و پیچیدگی و وسعت پیام است. اما پیام تبلیغاتی خیالی، مبهم، طنز، غلو، حمایت از محصول و سادگی ویژگی آن مهم است. در روابط عمومی همه چیز پنهان، مرموز، ناصاف و دور نیست همه چیز باید آشکار و روشن و شفاف باشد اما در تبلیغات هر نوع پنهان کاری عدم صراحة و پیچیدگی محتمل است.

تبلیغات تجاری عمدتاً حول محور بزرگ نمایی و برجسته سازی کاذب می‌چرخد به نحوی که روند کامل تبلیغات تجاری در دنیا حکایت از آن دارد که بسیاری از فعالیت‌های تبلیغاتی و تجاری بر محور فربیض و غلو و 1711 لاغزافه گویی جریان دارد.

تفاوت بین روابط عمومی و تبلیغات

- 1-هدف روابط عمومی :تبادل اطلاعات، ایجاد حس تفاهم و تعامل با مخاطب، تأمین منافع مخاطب و سازمان و ایجاد، حفظ و تداوم ارتباط با مخاطب، رابط مردم و سازمان، تشریح هدف ها و عملکرد سازمان برای مردم و انعکاس نظرات مردم به سازمان
- هدف تبلیغات :کسب آرا و تمایلات دلخواه، تأمین منافع منبع یا سازمان و تاثیر، نفوذ و تسلط بر مخاطب
- 2-تبلیغ، تولیدمحور است و روابط عمومی، مخاطب محور دکتر نطقی پدر روابط عمومی ایران "؛اگر قرار باشد روابط عمومی بین سازمان و مردم یکی را انتخاب کند بایستی طرف مردم را بگیرد".
- 3-چون روابط عمومی به دنبال تفاهم است به سیاست گذاری بلندمدت نیاز دارد و نه یک شبه، ولی تبلیغات به دنبال اهداف فوری و انتفاعی است لذا برنامه هایش کوتاه مدت است.
- 4-در تبلیغات، ارتباط یکسویه و فهم یکسویه مد نظر است در حالی که روابط عمومی می گوید :همیشه حق با مشتری است حتی اگر حق با او نباشد.
- 5-ماهیت پیام در تبلیغات یکسویه و تسلط آمیز است در حالیکه در روابط عمومی دوسویه و مشارکت آمیز است.
- 6-ویژگی های پیام: در روابط عمومی :شفافیت، جدیت، واقع گرایی، معرفی محصول و وسعت پیام مدنظر است. در تبلیغات :میهم، طنز، غلو در حمایت از محصول و ساده است.
- 7-در روابط عمومی همه چیز باید آشکار، شفاف و روشن باشد ولی در تبلیغات هر نوع پنهان کاری، عدم صراحة و پیچیدگی احتمال دارد.
- 8-روابط عمومی مسئولیت اجتماعی دارد و در برابر افکار عمومی پاسخگوست .تبلیغات، مسئولیت اقتصادی دارد و در برابر سازمان یا منبع پاسخگوست و دنبال اطاعت بی چون و چرای مخاطب است.
- 9-روابط عمومی دنبال تفاهم دو طرفه است، تبلیغات مسئولیت فروش بیشتر را دارد.
- 10-تبلیغات دنبال وابستگی و روابط عمومی دنبال همبستگی است.
- 11-تبلیغ دنبال همزبانی و روابط عمومی به دنبال همدلی است همدلی از همزبانی خوشتر است.
- 12-یکی از اولین و متداول ترین معانی روابط عمومی، مردم داری است در حالیکه تبلیغات در بین مردم جایگاه بدی دارد.
تبلیغات تمامًا دروغ است حتی زمانی که حقیقت گفته شود.
مک لوهان :تبلیغات نوعی شستشوی مغزی است.
- تونیس :تبلیغات تلاشی است برای اشاعه افکار فاقد حقیقت و دقت.
نهایتاً تبلیغ از ریشه بلوغ و ابلاغ است پس بایستی پدیدهای کامل شود سپس تبلیغ آن انجام گردد.

با توجه به تفاوت بین تبلیغات صحیح در روابط عمومی و پروپاگاندا و انواع دیگر روشها نشر دروغ و فریب پاره ای از ضوابط اخلاقی تبلیغ در روابط عمومی را در زیر بیان میداریم.

1-هرگز از دروغ و دلایل ظاهر فریب برای اثبات ادعای خود استفاده نکنید.

2-هدف نهایی و نتیجه‌های را که میخواهید بدست بیاورید پنهان نکنید.

3-هرگز خود را متخصص در اموری که واقعاً نیستید معرفی نکنید.

4-برای مردم حق بررسی تجزیه تحلیل قائل شوید.

5-تلاش مذبوحانه برای انحراف فکر و نظر مردم انجام ندهید.

6-از مخاطبین تقاضا نکنید که به عقیده شما بپیونددند.

7-اجازه دهید تا مخاطبین شما بدانند که شما به چه دسته و گروه یا سازمانی وابسته اید.

8-مسائل پیچیده و دشوار را پیش پا افتاده و ساده معرفی نکنید.

9-اگر به قطعی بودن امری مطمئن نیستید میزان احتمال آن را

هرگز دروغ نگویید و عده‌های دروغین ندهید مطمئن باشید اگر احياناً در کوتاه مدت موفق شوید در میان مدت و دراز مدت شکست خواهید خورد و اعتبار و حیثیت شغلی فردی و اجتماعی خود را برای همیشه از دست خواهید داد و حرفة روابط عمومی را برای همیشه باسید ترک کنید.

موفق و پیروز باشید